

Emmaboda kommun
kommunen@emmaboda.se

2023-04-05

1 (17)

Dnr SI 2022:11327

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Bjurbäcksskolan i Emmaboda kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Bjurbäcksskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Bjurbäcksskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Bjurbäcksskolan.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Bjurbäcksskolan leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn leder och styr det pedagogiska arbetet på skolan och skapar en god grund för utveckling av undervisningen. Rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Utifrån analysen vidtar rektorn utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas. Rektorn leder och styr även det strategiska jämställdhetsarbetet på skolan. Vidare skapar rektorn förutsättningar för lärarna att samverka och försäkras sig om att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen.

Uppföljning och analys

Rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat. Av intervju med rektorn och lärarna samt av dokumentation framgår att det sker en uppföljning av såväl enskilda elevers som elevgruppers kunskapsutveckling i olika ämnen. Uppföljningen omfattar bland annat betygen i årskurs 6, både vad gäller enskilda ämnen och genomsnittlig betygspoäng per ämne. Resultaten följs upp och diskuteras med lärarna på klasskonferenser två gånger per år. Under höstterminen sker analysen på gruppnivå och under vårterminen på individnivå. Resultaten rapporteras också till huvudmannen som gör en sammanställning, varpå kommunens utvecklingsledare träffar rektorer från kommunens olika skolor för att analysera och jämföra resultaten. Även nationella

prov följs upp på individ- respektive gruppnivå. Resultaten diskuteras och analyseras i arbetslagen, där även speciallärare och ibland specialpedagog deltar.

Av intervju med lärare framgår också att rektorn kontinuerligt följer upp och för diskussioner med lärarna gällande elevers resultat. Av nationell statistik från läsåret 2021/22 framgår att andelen elever i årskurs 6 på Bjurbäcksskolan som uppnått kunskapskraven i alla ämnen uppgick till 56 procent, 68 procent för flickor och 46 procent för pojkar. Motsvarande siffra för elever i årskurs 6 totalt i riket är 72 procent. Vid analys av kunskapsresultaten har språket identifierats som ett hinder för många elever, vilket försvårar för dem att utveckla tillräckliga kunskaper i flera ämnen. Skolan har även uppmärksammat att det finns skillnader mellan flickors och pojkars betyg i årskurs 6. Flickor har generellt högre betyg än pojkar, både vad gäller enskilda ämnen och genomsnittlig betygspoäng. Av dokumentation och intervju med rektorn framgår att de har uppmärksammat denna skillnad. Av intervju med rektorn framgår att rektorn är medveten om att många elever har svårt att nå godtagbara kunskaper samt kriterier för godkänt betyg, men att utvecklingen ändå går åt rätt håll. Rektorn kan se en tydlig progression hos eleverna från årskurs 3 till årskurs 6.

Rektorn följer upp undervisningens genomförande, och denna uppföljning ligger sedan till grund för skolans utvecklingsarbete. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter från elevhälsan samt av dokumentation framgår att lärarna utvärderar sin undervisning skriftligt, en gång under höstterminen och en gång under vårterminen. Denna utvärdering följer rektorn upp och använder bland annat som underlag vid medarbetarsamtal. Vidare genomför rektorn klassrumsbesök för att skapa sig en bild av hur undervisningen fungerar. Även skolans mål, att utveckla undervisningen samt att skapa tillgängliga lärmiljöer, följs upp och utvärderas. Nya mål sätts i augusti och utvärderas vid två tillfällen under året. Detta arbete sker i arbetslagen. Därutöver samtalarektorn kontinuerligt med personalen och lyssnar på eleverna. Av intervjuer med lärare framgår att rektorn följer upp undervisningen på medarbetarsamtal och arbetslagsmöten. Vidare genomför både elever och lärare enkäter där frågor om undervisningen besvaras och som rektorn följer upp.

Rektorn följer även upp att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av dokumentation framgår att skolan har en övergripande plan för hur de ska arbeta med normer och värden. Denna plan omfattar bland annat arbetet med att skapa relationer, vi-känsla, delaktighet och tillhörighet. Planen följs upp via enkäter varje termin. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att lärarna på olika sätt arbetar med värdegrundsuppdraget i undervisningen, dels utifrån planerade insatser men också spontant när något händer. Lärarna samtalar mycket med eleverna, de för diskussioner utifrån filmer och de väljer skönlitteratur som möjliggör diskussioner om värdegrund. Skolan

har också ett samarbete med så kallade fältsekreterare från Individ- och familjeomsorgen. Av dokumentation samt intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter framgår att fältsekreterarna besöker skolan och pratar med eleverna utifrån olika teman som till exempel sociala medier och alkohol. Fältsekreterarna ger stöd och förstärker skolans värdegrundsarbete. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att värdegrundsarbetet följs upp på arbetslags- och elevhälsamöten samt på arbetsplats-träffar där diskussioner förs om hur arbetet fortskrider. Rektorn får också återkoppling från arbetslagen kring arbetsinsatser som pågår. Värdegrundsarbetet synliggörs även genom bilder och tavlor på väggarna runt om i skolan, vilket möjliggör för rektorn att ta del av det arbete som görs. Vid varje läsårsstart följs skolans ordningsregler upp samt revideras vid behov, och vid varje terminsslut görs en utvärdering av värdegrundsarbetet.

Utifrån en analys av kunskapsresultaten fattar rektorn beslut om utvecklingsinsatser samt resursfördelning. Av inhämtad dokumentation framgår att skolan har identifierat flera utvecklingsbehov och utifrån det vidtagit åtgärder. En pågående prioriterad utvecklingsinsats är arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som innebär att lärarna träffas regelbundet för att diskutera hur de med språket i fokus kan utveckla arbetssätt och metoder som kan användas konkret i undervisningen. Arbetet leds av lärare som har fått kompetensutveckling inom området. Skolan har stort fokus på elevers språk- och läsutveckling, och i samverkan med skolbiblioteket genomförs olika läs- och skrivprojekt i varje klass. En annan utvecklingsinsats är arbetet med att skapa tillgängliga lärmiljöer, dels genom att öka personalens kompetens så att fler kan genomföra läs- och skrivutredningar, dels genom att skapa en läsande miljö och fler platser i klassrummen där elever kan sitta avskilt. Av dokumentation och intervju med elevhälsans representanter framgår att skolan har gott om resurser, vilka kan omfördelas utifrån behov som uppstår. Vid resursfördelningen tar rektorn hänsyn till lärarnas olika kompetenser och låter elevgruppers och enskilda elevers behov styra. Just nu har till exempel några av speciallärarna ett schema som möjliggör för dem att gå in i de grupper där det för tillfället finns störst behov.

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat samt utifrån analysen vidtar utvecklingsåtgärder. Mot bakgrund av att skolans kunskapsresultat, trots detta arbete, visar att ungefär hälften av eleverna i årskurs 6 på Bjurbäcksskolan inte uppnått kunskapskraven i alla ämnen vårterminen 2022, vill Skolinspektionen betona vikten av att detta arbete försätter samt intensifieras.

Jämställdhetsarbete

Rektorn leder och styr skolans jämställdhetsarbete i syfte att ge alla elever oavsett könstillhörighet samma förutsättningar att lära och utvecklas. Av dokumentation och

intervju med rektorn framgår att det bland annat sker en uppföljning och analys av flickors och pojkars kunskapsresultat. Dessutom har skolan uppmärksammat att flickors och pojkars inställning till skolarbete och betyg till viss del skiljer sig åt. Av dokumentation samt av intervjuer med rektorn och representanter från elevhälsan framgår att personalen har fått kompetensutveckling med fokus på jämställdhet. I samband med förändringarna i läroplanen genomförde den centrala elevhälsan ett utbildningstillfälle där de bland annat berättade om hur de har arbetat med frågor kring jämställdhet. All personal har även fått utbildning och information om hedersrelaterat förtryck. Utifrån ett antal föreläsningar har personalen också fört diskussioner i tvärgrupper om hur de kan och ska arbeta med olika jämställdhetsfrågor. Av intervjuer med lärare framgår att lärarna har en medvetenhet om att ge flickor och pojkar lika mycket talutrymme i klassrummet, de diskuterar hur de kan tänka när de delar in eleverna i grupper och de för diskussioner med eleverna om yrkesval kopplat till könstillhörighet. I samhälls- och naturorienterande ämnen är diskussioner om jämställdhet ett naturligt inslag. Av intervjuer med lärare framgår att det finns tillfällen där elever av olika kön inte vill arbeta tillsammans, och det finns elever som har föreställningar om vilka sysslor och beteenden som är typiskt manliga respektive kvinnliga. I samtal och diskussioner med eleverna försöker skolan motverka dessa föreställningar. Skolan har också ett samarbete med Individ- och familjeomsorgen gällande just jämställdhet, där diskussioner förs vidare i arbetslagen och på arbetsplatsträffar. Av dokumentation och av intervju med rektorn framgår att skolans arbete med jämställdhet är mer systematiskt nu än tidigare och att det finns en ökad medvetenhet om hur personalen bemöter flickor respektive pojkar.

Ledning och organisation

Rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att samverka med varandra. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter från elevhälsan samt av dokumentation framgår att det finns schemalagd mötestid för bland annat arbetslagsmöten, arbetsplatsträffar och kollegialt lärande. Dessutom finns avsatt tid för elevhälsomöten, förstelärarmöten och pedagogiska diskussioner som leds av förstelärarna. Lärarna i respektive arbetslag har sina arbetsplatser intill varandra, och av intervju med rektorn framgår att det främjar ytterligare pedagogiska samtal. Rektorn kan frigöra tid för lärarna utifrån deras behov och önskemål. Lärarna samarbetar mycket inom sina respektive arbetslag med att till exempel planera undervisning, dela material och stötta varandra. Arbetslagen fungerar också som ett viktigt stöd för nya eller obehöriga lärare.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. I skolans verksamhetsplan finns det beskrivet hur skolan ska arbeta kring både kunskapsutveckling, normer och värden samt ansvar och inflytande. Av intervju med rektorn framgår att

det finns ett gemensamt förhållningssätt inom respektive arbetslag. Av intervjuer med lärarna och elevhälsans representanter framkommer dock en önskan om ett mer gemensamt förhållningssätt även mellan arbetslagen.

Rektorn försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Som nämnts ovan har rektorn intensifierat satsningen på det språk- och kunskapsutvecklande arbetssättet, och av intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsans representanter framgår att den satsningen har gett avtryck i undervisningen. Dels används fler mallar och tydliga strukturer, dels finns en ökad medvetenhet om vilka förutsättningar elever med svenska som andraspråk har och vad de eleverna behöver för att utveckla sitt språk och kunna tillgodogöra sig undervisning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och varierad. Den innehåller ett aktivt lärarstöd samt inslag som syftar till att stärka, motivera och utmana eleverna. Undervisningen är på flera sätt anpassad till aktuell elevgrupp och till elevernas enskilda behov och förutsättningar. Lärarna ger eleverna möjlighet att ta ansvar för och utveckla strategier för sitt eget lärande. Eleverna involveras även i planering och utvärdering av undervisningen.

Målfokus, variation, struktur och aktivt lärarstöd

Undervisningen är välstrukturerad genom tydliga lektionsmål och sammanhängande lektionsinnehåll. Av intervjuer med lärare framgår att undervisningen planeras utifrån läroplanens övergripande syfte, de långsiktiga målen och det centrala innehållet. Lärarna samarbetar och planerar mycket tillsammans i syfte att skapa tydlighet och progression för eleverna, från årskurs 1 till årskurs 6. De har en gemensam grundstruktur

och använder lärplattformar för att dela material med varandra. De flesta lärare arbetar även på liknande sätt i klassrummet. De börjar till exempel skoldagen på samma sätt, de inleder och avslutar lektionerna på liknande vis samt tar hjälp av bilder för att skapa tydlighet för eleverna. Flera elever har också ett extra schema på sin bänk. För att eleverna ska förstå syftet med vad de ska lära sig brukar lärarna visa och förklara för eleverna vad de ska arbeta med under terminen, och ibland visar de vad som står i läroplanen. Av intervjuer med såväl lärare som elever samt av de lektionsobservationer som genomförts framgår att lärarna har tydliga mål med lektionerna samt tydliga lektionsplaneringar. Många lärare använder digitala hjälpmedel för att synliggöra lektionsmål samt vad eleverna ska arbeta med under lektionerna. De observerade lektionerna visar också att lärarna repeterar vad de har gjort tidigare, förklarar vad de ska arbeta med under lektionen samt avslutar med att återkoppla till det uppsatta lektionsmålet och frågar eleverna vad de har lärt sig.

Undervisningen präglas av variation, både vad gäller arbetsformer och innehåll. Av intervjuer med lärare framgår att lärarna planerar undervisningen så att aktiviteter och olika arbetssätt blandas. Som exempel nämner lärarna övningar där eleverna får leka och spela teater, arbeta enskilt, i par eller i grupp samt spela spel. Ibland används också digitala verktyg för att skapa variation. Den bild av variation som lärarna ger framkommer även i de elevintervjuer och observationer som genomförts. Observationerna visar exempel på att praktiskt arbete varvas med att eleverna får läsa, skriva och samtala.

Lärarna försäkrar sig om att eleverna förstår vad de ska göra och att de kommer igång med arbetet. Genomförda lektionsobservationer visar många exempel på hur lärarna ger eleverna stöd och hjälp i arbetet genom att förklara, ställa frågor och föra en dialog med eleverna. När eleverna arbetar cirkulerar läraren aktivt i klassrummet och stöttar eleverna utifrån behov. Av intervjuer med elever framgår att eleverna kan räcka upp handen och få hjälp om något är svårt. Lärarna kan till exempel förklara ord och begrepp, läsa frågor högt eller visa mer tydligt vad eleverna ska göra. Ibland kan lärarna också ha en extra genomgång av något som många tycker är svårt.

Motivation och anpassningar

Lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna genom ett positivt bemötande. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter från elevhälsan framgår att lärarna ofta berömmar och bekräftar eleverna samt tydliggör för dem när de gör framsteg. För att stärka elevernas självförtroende kan lärarna visa eleverna konkreta exempel på deras utveckling genom att visa att de till exempel läser längre texter nu än de gjorde för ett år sedan. Lärarna kan även påminna eleverna om hur svårt de tyckte att något var tidigare, men att de nu klarar av det. Lärarna för ofta diskussioner med varandra om hur

de kan få eleverna att lyckas och utvecklas så långt som möjligt. De varierar undervisningen så att eleverna får rätt utmaning på rätt nivå. Det kan innebära att några elever får färre uppgifter för att de ska få känna att de lyckas och blir klara. Av observerade lektioner och intervjuer med elever framgår att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna. Observationerna visar olika exempel på att lärarna har höga förväntningar på eleverna, att eleverna uppmuntras och får beröm samt att undervisningen präglas av arbetsformer som stärker elevernas självförtroende.

Undervisningen är på flera sätt anpassad till aktuell elevgrupp och till elevernas enskilda behov. Av samtliga intervjuer framgår att lärarna har flera olika metoder för att anpassa och utmana alla elever, och att elever kan arbeta med uppgifter på olika nivåer. Eleverna kan till exempel läsa samma bok, men med olika mycket text, de kan använda samma lärobok men på olika nivåer samt redovisa sina svar på olika sätt, beroende på vad som passar dem bäst. De arbetar också mycket med problemlösning och öppna uppgifter med varierad svårighetsgrad, och eleverna kan uppmuntras att utveckla sina svar genom att använda fler avancerade ord och begrepp. Även vid grupparbete kan lärarna se till att eleverna arbetar tillsammans på ett sätt som gör att de utmanas på rätt nivå. Skolans digitala lärplattform ger också lärarna stora möjligheter att individanpassa undervisningen, både för de elever som behöver utmaningar och för de som inte har kommit lika långt i sin kunskapsutveckling.

Det görs också många anpassningar i den fysiska lärmiljön. Eleverna har till exempel bestämda platser och möjlighet att sitta lite avskilt. Det finns tillgång till skärmar och hörselkåpor, stödmallar och stödstrukturer samt bildstöd. Av intervju med elevhälsans representanter framgår att det i arbetslagen diskuteras vilka anpassningar som behöver göras, och att de främst försöker göra extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning. Specialpedagoger kan dock vid behov arbeta med elever i mindre grupper. Vidare framgår av intervju med elevhälsan samt av observerade lektioner att det finns inarbetade strukturer för hur lektioner planeras och hur lektionsinnehåll presenteras på tavlan. Det börjar växa fram ett gemensamt förhållningssätt, vilket gynnar alla elever.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Undervisningen är utformad på ett sådant sätt att eleverna får möjlighet att reflektera och ta ansvar för sitt eget lärande. Av intervjuer med lärare framgår att eleverna ofta får reflektera över vad de har lärt sig genom att i slutet av lektionerna göra en utvärdering. Detta kan göras på olika sätt. Några lärare låter eleverna ta hjälp av gröna och röda lappar, med vilka eleverna får signalera vad de har lärt sig och inte. Lärandet synliggörs också genom repetition och ibland prov. I en årskurs får eleverna planera och genomföra sina egna utvecklingssamtal, vilket innebär att de får reflektera över sin

egen utveckling i olika ämnen, vad de är bra på och vad de behöver förbättra. Lärarna för också resonemang med eleverna om hur de kan lära sig och hur de kan veta att de har lärt sig något. Av intervju med rektorn framgår att eleverna får prova olika metoder för att lära sig och att det sannolikt hjälper eleverna att förstå vilken strategi som är bäst för dem. Av intervjuer med elever samt av observerade lektioner framgår också att eleverna får möjlighet att uttrycka sina åsikter samt reflektera och besvara frågor som inte har ett på förhand givet svar.

Lärarna använder olika metoder för att involvera eleverna i planering av undervisningen. Lärare och elever ger i intervjuerna flera exempel på tillfällen då eleverna får vara med och påverka undervisningens innehåll. Ett exempel hämtas från de samhälls- och naturorienterande ämnena där eleverna ibland får komma med förslag på vad de vill göra. Ett annat exempel hämtas från ämnet idrott och hälsa där lektionerna kan vara uppdelade i olika delar, varför eleverna då kan få inflytande över en av delarna. Utöver detta får elever möjlighet att påverka redovisningsformer samt hur mycket tid de vill ägna åt ett arbetsområde. Eleverna beskriver i intervjuerna att de på olika sätt får möjlighet till inflytande och att lärarna kan uppmuntra deras förslag och idéer. Av intervjuer med såväl rektorn som lärarna framgår att lärarna är bra på att låta elevernas intressen styra undervisningen och det finns exempel på när lärarna har förändrat undervisningen utifrån elevernas önskemål. Ett sådant exempel hämtas från en lektion om medeltiden där eleverna blev särskilt intresserade av digerdöden. Då valde läraren att lägga lite mer lektionstid på det avsnittet.

Lärarna ger eleverna möjlighet att på olika sätt utvärdera undervisningen. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att eleverna får möjlighet att utvärdera kontinuerligt, både under och efter arbetets gång. Det kan göras genom att eleverna muntligt eller skriftligt får uttrycka vad de tycker om lektionerna och dess innehåll. Ibland genomförs enkäter där eleverna får besvara frågor om vad de tycker fungerar bra och vad som kan bli bättre. Dessa enkäter kan göras efter ett arbetsområde eller efter en termin. Utvärderingarna anpassas efter elevernas ålder och mognad. Även inför utvecklingssamtalen får eleverna svara på frågor om vad de skulle vilja lära sig mer av.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar
--

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det på skolan pågår ett aktivt, samlat och medvetet arbete med att skapa studiero och en trygg miljö. Personalen kartlägger och analyserar kontinuerligt elevernas upplevelse av studiero och trygghet samt vidtar ändamålsenliga åtgärder utifrån identifierade behov. Eleverna är på olika sätt delaktiga i arbetet och personalen har ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet och studiero.

Studiero

Vid skolan bedrivs ett samlat arbete med att skapa och bibehålla studiero som eleverna deltar i. Av intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter framgår att studiero diskuteras på arbetsplatsträffar, arbetslagsmöten och i elevhälsoteamet samt följs upp via enkäter som analyseras. Även hälsosamtal och utvecklingssamtal används för att lyfta frågor kring studiero. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna samtalar mycket med eleverna om hur de vill ha det på lektionerna och om hur viktigt studiero är för att alla ska kunna arbeta. Det finns även regler som lärarna ofta påminner eleverna om, och via klassråd och elevråd har eleverna möjlighet att påverka reglerna. Av dokumentation framgår att skolan har gemensamma ordningsregler som tas fram i början av läsåret och revideras vid behov. Av intervjuer med lärarna framgår att lektionsstrukturen som lärarna har är en viktig framgångsfaktor för att skapa studiero för eleverna. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och lärarna att det görs flera insatser i lärmiljön för att skapa en ökad studiero. Det finns till exempel tillgång till vadderade skärmar, skärmväggar och hörselkåpor samt avskilda arbetsplatser i klassrummen eller i korridorerna.

Utifrån uppföljning och analys vidtar skolan ändamålsenliga åtgärder för att ytterligare förbättra studieron för eleverna. Av samtliga intervjuer framgår att skolan i nuläget har många elever på liten yta, vilket ibland skapar sämre studiero för eleverna. Av elevintervjuer framgår dock att lärarna säger till om ljudvolymen blir för hög, att vissa lärare höjer rösten medan andra bara behöver titta på eleverna för att arbetsklimatet ska bli bättre. Av intervjuer med lärare framgår också att lärarna arbetar på olika sätt i klassrummet för att skapa studiero för eleverna, men att det kan vara svårt att tillgodosätta elevers behov av avskildhet. Av intervjuer med elever samt representanter från elevhälsan framgår att det är störst problem med studiero vid förflyttningar mellan

lektioner, främst vid de tillfällen då eleverna byter från en lektion till en annan utan rast. Av intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter framgår dock att lärarna gör anpassningar som syftar till att öka studieron och som gynnar både enskilda elever och hela elevgrupper. Skolan har också god tillgång till resurspersonal som kan finnas med i klassrum, grupprum eller korridorer för att stötta eleverna utifrån deras behov. Detta bidrar till ökad möjlighet till studiero för fler elever.

Trygghet

Skolan bedriver ett medvetet arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna. Av dokumentation framgår att skolan bedriver ett övergripande främjande och förebyggande elevhälsoarbete. Skolan har bland annat ett samarbete med tidigare nämnda fältsekreterare samt ett arbete kring psykisk hälsa där personalen också har fått utbildning inom området. Utöver detta genomför skolan ett antal olika aktiviteter och temadagar med fokus på trygghet. Vidare framgår av intervju med rektorn att skolan genomför enkäter två gånger per år där eleverna får besvara frågor om trygghet. Enkäterna följs upp och analyseras i arbetslagen. Dessutom genomförs trygghetsvandringar tillsammans med eleverna i syfte att identifiera platser där eleverna känner ökad otrygghet. Även utvecklingssamtalen används för att diskutera elevernas upplevelse av trygghet på skolan.

Skolan vidtar åtgärder utifrån vad kartläggning och analys visar. Av enkätsvar och dokumentation framgår att skolan följer upp elevernas upplevelse av trygghet. Av intervju med rektorn framgår att uppföljningen visar att eleverna upplever en hög grad av trygghet på skolan. Det finns dock några platser där eleverna känner sig mindre trygga. Omklädningsrummen, biblioteket och fotbollsplanen är exempel på sådana. Av intervju med rektorn framgår att flera åtgärder har vidtagits för att förbättra situationen. När det gäller omklädningsrummen har det satts upp skärmar till duscharna och närvaron av vuxna har ökat. Till biblioteket har en extra ingång öppnats så de yngre eleverna inte behöver passera genom högstadiets lokaler. På fotbollsplanen är personalen mer synlig och det har gjorts ett schema så inte de yngre och de äldre eleverna spelar tillsammans. Av dokumentation och av samtliga intervjuer framgår även att skolan har organiserat arbetet med rastvakter och rastaktiviteter i syfte att öka tryggheten för eleverna.

Av intervjuer med lärare framgår att det finns ett gemensamt förhållningssätt bland personalen på skolan som innebär att alla tar ansvar för alla elever och att det läggs stor vikt vid att bygga relationer. Lärarna arbetar aktivt för att alla ska känna sig trygga och för att eleverna ska känna att det finns vuxna som agerar vid behov. Av intervjuer med eleverna framgår att lärarna, ibland i samarbete med fältsekreterarna, samtalar med eleverna om trygghet på internet. De har till exempel läst och diskuterat en bok

om en flicka som blir vän med någon på internet som inte har goda avsikter. Av intervjuer med rektorn och eleverna framgår att reglerna på skolan gällande användandet av mobiltelefoner skiljer sig åt mellan olika årskurser, att det finns olika chattforum där eleverna är aktiva, och att det ibland skrivs elakheter där. Lärarna är oftast med i dessa forum och kan agera när det behövs.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp och analyserar orsaker till eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning. Rektorn ger dessutom lärarna möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar.

Uppföljning och analys av bedömningar och betyg

Rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i bedömningar och betyg. Av intervju med rektorn och lärarna samt av dokumentation framgår att rektorn följer upp och analyserar skillnader mellan ämnen samt skillnader mellan flickors och pojkars resultat. Av intervju med elevhälsans representanter framgår att lärarna analyserar både kommunproven och de nationella proven, och att rektorn utifrån den analysen för diskussioner med lärarna, jämför provresultat och betyg samt lyfter fram de avvikelser som eventuellt framträder. Av intervju med lärarna framgår att resultaten på de nationella proven väger tungt i betygssättningen och att rektorn vid behov för en diskussion med lärarna om något avviker. Dock framgår av både intervjuer med rektorn och lärarna att det i nuläget inte framträtt några stora avvikelser. Även nationell statistik visar att en hög andel elever i årskurs 6 får samma betyg på de nationella proven som de får i terminsbetyg. Läsåret 2021/22 fick 96 procent av eleverna i årskurs 6 samma terminsbetyg i ämnet svenska som de fick på det nationella provet. I ämnena engelska och matematik var motsvarande siffror 98 respektive 96 procent.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att lärarna, inom ramen för huvudmannens organisation, ges förutsättningar att samverka kring bedömning och betygssättning genom att tid avsätts för detta. Som exempel kan nämnas att lärarna inför nationella prov träffar andra kollegor i kommunen för att diskutera bedömning. Det finns även utvecklingsgrupper i de flesta ämnen där lärarna får möjlighet att diskutera frågor som rör bedömning och betygssättning. På skolenheten diskuteras bedömning mestadels i arbetslagen, men även på arbetsplatsträffar, klasskonferenser och ibland på någon studiedag. De nya ämnesplanerna och betygskriterierna har diskuterats i sådana forum. Av intervjuer med lärarna och representanter från elevhälsan framgår att bedömning ofta sker gemensamt. Nya eller obehöriga lärare får stöd i bedömningsarbetet av arbetslaget. Lärarna använder olika metoder som stöd i arbetet med likvärdig bedömning. De nationella proven rättas tillsammans, där det vanliga är att lärarna inte rättar sina egna elevers prov. Även elevhälsans personal är involverad i arbetet med bedömning och betygssättning av de nationella proven. Av intervjuer med lärarna framgår att även andra prov och uppgifter ibland bedöms tillsammans och att lärarna för en dialog om hur de bedömer olika uppgifter. I de diskussionerna kan även speciallärare och lärare i svenska som andraspråk delta. I övrigt sker en allmän diskussion i arbetslagen om bedömning och betygssättning, exempelvis om vad som ska bedömas och vad som kan förväntas i relation till ett visst betyg. Även Skolverkets bedömningsportal används av lärarna som stöd i arbetet med bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Beslutsfattare

Signerat av: Lena Stadler

X Cecilia Johansson

Föredragande

Signerat av: Cecilia Johansson

I handläggningen av ärendet har även Ann-Charlotte Ehn och Albin Hultman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 11 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- 1 gruppintervju med skolans elevhälsa.
- 1 intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14-16 februari 2023. Besöket genomfördes av Cecilia Johansson, Ann-Charlotte Ehn och Albin Hultman.

Bjurbäcksskolan i Emmaboda kommun är en grundskola med årskurserna 1-6. Även förskoleklass och fritidshem finns vid skolenheten, men dessa verksamheter omfattas inte av granskningen. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade skolan 249 elever i grundskolan. Bjurbäcksskolan leds av en rektor och en biträdande rektor.